

- non constet, tunc consuetudo vel statutum loci contractus vel situs preferuntur. & num. 31.
- 17 Tercio casu, ubi diuersae sunt consuetudines loci contractus celebrati, & loci curiae, consuetudo loci contractus preferenda est, ex communiori, distinguitur nu. seq. & ad presentem materiam applicatur num. 19.
- 18 Consuetudo loci contractus attenditur quoad solennitatem, & ea quae tempore contractus ex eius natura oriuntur, ac in eius impletione à principio consistunt, secus quoad ea, quae rem ipsam ex post facto contractui iam completo respiciunt, sicut n. 20 & 22.
- 19 Vbi diuersae sunt consuetudines succedendi in feudo, obseruanda est consuetudo loci, ubi situm est.
- 20 Sic ubi pensionis, vel census praestandi: seruitiorum exhibendorum: laudemij soluedi, diuersae sunt, consuetudo situs feudi attenditur, sicut etiam quoad causas amissionis.
- 21 Consuetudines & statuta ad res ipsas directa, res loci pleniusque afficere solent & num. 25.
- 22 Sententia quorundam indifferenter loquentium declaratur, & Schraderus reprobat.
- 23 Consuetudo prouinciae, in qua curia domini sita est, cedit consuetudini loci, in quo feudum situm est, sic n. 27. 28. & 29. ad contraria respodetur, n. 26. secus in curiali n. 30.
- 24 Membra magis ex natura loci & fundi, in quo res sita est, quam curia, à qua dependet, diiudicatur.
- 25 Saram fluium terminum esse Germanicorum & Lotharingicorum feudorum.
- 26 Consuetudo curiae non extenditur ad feuda aliunde dependentia, etiam in eadem prouincia sita. illustratur ex eplo n. seq.
- 27 In Episcopatu Monasteriensis filiae, defuncto sine masculis descendentes vasallo, in feudis à curia Episcopi dependentibus ex speciali privilegio succedunt.
- 28 Consuetudo restricta ad personas ciuitatis aut loci, in quo viget, alios non comprehendit.
- 29 Totius questionis ἀναγκαστικὸς.

ET haec quidem sine omni negotio, & difficultate obtinent, ubi consuetudo curiae, ac prouinciae in qua curia, siue fundus dominans iacet, & ubi feudum situm est, non sunt diuersae, vel si feudum in eodem cum curia loco iacet, aut fundus dominans à tota prouincia non sit diuersus, quia fortè feudum ab ipso ducatu pendet, & in ipso ducatu, puta, Montensi, Cluensi, Burgundiae, &c. situm est, quo casu auctoritates superiore q. in litt. a. adductae propriè loquuntur. Sed, si curiae domini, aut fundi dominantis, & loci, ubi concessio facta est, & prouinciae, in qua feudum situm, sint diuersae consuetudines, statutanè diuersae, quid potius, & prius obseruandum sit, explicare, hoc opus, hic labor est, & pauci, &c. ac res tam profunda, ut optarim, mihi, ab aliis ingenij dexteritate, ac doctrinae profunditate praestantioribus, erudiri & institui usu venire posse. Interpretes iam q. proxima sub a. citati videntur consuetudinem, & statuta loci, ubi feudum iacet, simpliciter ceteris anteponere, dum aiunt, post inuestituræ pacta, consuetudinem loci, in quo feudum situm est, obseruandam. Sed responderi potest, eos satis ambiguè loqui, & intelligi posse, ubi non reperitur talis diuersitas, nec in locis ibi adductis quidquam aperte explicare, quid in illa diuersitate statuendum sit. Cum res anceps exemplis illustrari soleat, ego in primis aliquot eorum formas vberioris intellectus causa in medium adferam, ac deinde explicationem prout temporis angustia tulerit, solito fertiliorem

subnectam. Esto, quidam habens curiam in Burgundia, hinc Spiræ existens, vel fortè domicilium fouens, concessit alicui cētum iugera agri in feudum, in Comitatu Niuernensi sita. Primo pone, iugera Burgundiae, Niuerniae & Spiræ esse diuersa: Secundò item pone, pro concessione feudi tot iugerum moris esse in Burgundia, ut domino statim ab initio pro concessione, remunerationis loco, 100: Niuernia, 80. in curia domini verò 30. (aut incertum esse, vel nil de eo constare:) Spiræ in loco promissionis, & abusuæ inuestituræ factæ, 20 soluantur. Tertiò, pone, concessionem factam esse pro accipiente, & eius hæredibus. Iam autem Burgundiae consuetudinem habere, ut feudum ita concessum ad hæredes etiam extraneos; Niuerniae, ut ad acquirentis descendentes masculos primùm, & postea ad feminas, curiae domini, ut ad acquirentis omnes descendentes masculos & feminas simul & pariter pertineat: hinc Spiræ, in loco concessionis factæ saltem ad masculos acquirentis descendentes. Quartò pone, in Burgundia esse consuetudinem prouincialem, ut ex feudo centum iugerum domino quotannis quinque; in Niuernensi verò comitatu ut quattuor; in curia domini istius, ut trium aureorum annua praestetur pensio; hinc verò ex communi feudorum usu nihil. Vel quintò pone, has consuetudines ita esse diuersas, ut in Burgundia vasallus feudum tot iugerum obtinens, à domino vocatus, quinque, in loco situs tribus, in curia, ut duobus equis seruiat; hinc verò in loco celebrati contractus, vel etiam abusuæ inuestituræ, secundum feudorum consuetudines incerta, sed saltem pro feudi qualitate determinanda, seruitia exhibeantur, ut infra cap. 8. habetur, qu. 4. nu. 3. Vel pone, sextò, has consuetudines prædicto modo esse diuersas, quo ad laudemium ex feudo vendito soluendum, (de quo j. ca. 6. q. 66.) Pone septimò in Burgundia, ex consuetudine prouinciæ, tertiam partem feudi sine consensu domini: in Niuernia verò quartam: in curia domini, aut nil tale constare, aut constare, medietatem licere sine prædicto consensu alienare; in loco verò contractus initii, Spiræ, iure communi feudorum nos vti. Hæc exempla, si decisa essent, existimarem omnia dubia, quæ circa hanc materiam obrepere possunt, etià resoluta & determinata fore, vel ex iis sine difficultate determinari posse.

Quod igitur ad decisionem attinet, circa prædicta exempla aliquot casus distinctos examinabo, ac primò præsupponam pro certo, Curiae domini consuetudinem, aut statutum in casibus supra expressis, ita, ut dixi, certa & aperta esse, quod omnia istius Curiae feuda præsentia, & futura, ubicunque locorum sita, sint istius naturæ, quam ego in exemplis propositis in curia domini esse sinxi. Quo posito videbatur adhuc primo hoc casu, in exemplis supra propositis, ante omnia post pacta inuestituræ singularia, locum contractus, & eius ius, aut consuetudinem intueudam esse, ob text. in l. semper in stipulationibus. 34. ibi, unde si non apparet, quid actum, &c. ubi Bartol. Decius, Cagnol. Mayner. ff. de reg. iuris. E contra quod & primùm consuetudinem domini concedentis, & sic curiae eius inspicere oporteat, & secundum eam concessionem factam esse dicendum sit, facit text. in l. si seruus plurium. 50. §. vlt. ibi, ante omnia ipsius pa-